

[Elisabeth Bruun Olesen]

dårligere, end den var for 10 år siden. I Danmark stiger kvindearbejdsløsheden eksplosivt. Den 1. juli 1984 var der 130.500 arbejdsløse kvinder imod 109.200 mænd, selv om vi udgør ikke 50 pct., men kun 45 pct. af arbejdsstyrken, og over 70 pct. af jobtilbud nr. 2-motagere er kvinder.

Jeg vil ikke stå her og postulere, at den borgerlige regering og arbejdsgiverne målbevidst arbejder på at smide kvinderne ud af arbejdsmarkedet, men arbejdsgiverne vil have en fleksibel arbejdskraft, som ikke insisterer på fuld beskæftigelse, men vil nøjes med periodevis beskæftigelse, et antal timer, der varierer med virksomhedernes behov. Her er vi kvinder jo så dejlig nemme at starte med, fordi vi i kraft af vores ansvar for hjemmet har måttet finde individuelle løsninger ved at være den fleksible deltidsarbejdskraft. Dermed frygter jeg at kvinderne på dette område kan bruges som rambuk, så vi får en fleksibilitet på arbejdsmarkedet, der, hvis arbejdsgiverne da ellers får magt, som de har agt, og får deres hedeste ønsker opfyldt, kan føre til, at vi får et arbejdsmarked stort set uden arbejdstidsregler.

Både fru Hanne Severinsen fra venstre, arbejdsministeren og nu fru Bente Juncker fra centrum-demokraterne har været inde på, at det er betænkeligt, at kvinders erhvervsvalg retter sig mod så få erhverv, og at strategien må være at få kvinderne ind i mandefagene. Jeg er enig i, at kvinders erhvervsvalg skal udvides, og at vi også skal ind i mandefagene, men jeg vil altså gøre opmærksom på, at det er en meget lang, en meget langsom og en meget langstrakt proces, og det er ikke løsningen her og nu. De kvinder, der kommer ind i mandefagene, kan næsten tælles på to hænder. Her og nu må vi have nogle løsninger, der gør, at arbejdsløsheden falder her og nu. Derfor må arbejdstiden sættes ned, og derfor må vi have de offentlige beskæringer på budgetterne væk. Det er da en absurditet, at vi mangler kvinder, der kan få beskæftigelse på plejehjemmene, samtidig med at ældre ikke kan få plads på plejehjemmene og må vente i meget lang tid på at komme ind. Løsningen her og nu er altså ikke, at kvinder kommer ind i mandefagene. Jeg er selvfølgelig glad, hvis de af mine børnebørn, som er piger, engang ikke skal være arbejdsløse, men jeg vil sandelig også have, at de kvinder, der er arbejdsløse i dag, skal

have et arbejde. Derfor må vi også tænke her og nu.

Der er lang vej igen, før vi når en reel ligestilling. Overalt i verden er kvinders løn langt, langt mindre end mændenes. Kigger vi på nogle tal fra 1981, var kvinders procentvise andel af mandslønningerne 60 pct. i USA og 53 pct. godt og vel i Japan, for at tage to nationer, som erhvervslivet i Danmark altid ønsker at sammenligne os med og ser op til, når vi snakker økonomi og teknologi. Så ser det da lidt bedre ud herhjemme. Her svinger vi os op på godt 84 pct., men Sverige topper med 90 pct. Går vi så over til u-landene og kigger især på Asien, misbruges kvindelige industriarbejdere groft. En lang, lang række vestlige firmaer har flyttet deres produktion til Asien, hvor arbejdskraften er billig og villig. Kvinder trækker i tekstilfabrikkerne, i medicinfabrikkerne. Elektronikfabrikkerne i Hongkong, på Filippinerne, i Singapore, i Thailand misbruges af vestlige firmaer. Fagforeninger er forbudte, og mindstelønninger eksisterer ikke. Det handler om unge, ugifte piger; gifter de sig, får de sparket ud i arbejdsløsheden, og lønnen er ofte nede på 50 pct. af en mandsløn. Det er de barske vilkår, som de kvindelige industriarbejdere må arbejde under i et arbejdsmiljø, der siger spar to til alt, så dårligt er det.

I Afrika pukler kvinderne i landbruget, men deres indsats undervurderes, og de kræfter, der bruges på at modernisere u-landenes landbrug, kommer som regel slet ikke kvinderne til gode, men mændene. Det er mændene, der lærer om de nye afgrøder, det er mændene, der lærer at bruge de nye maskiner, og det er mændene, der kommer til at råde over de penge, der kommer ind ved salget af afgrøderne. I takt hermed falder kvindernes status. Dette må ændres, og bistanden må lægges om, f.eks. ved at oprette kvindekooperativer og ved at give lån og kreditter til kvinderne. Kun på den måde kan kvindernes situation forbedres.

På konferencen i Nairobi skal man diskutere ting af denne art, og det er da godt. Det er godt, at kvinders livsvilkår og kvinders situation overalt i verden kommer op på overfladen og bliver synliggjort, for kun sådan kan de ændres.

Men desværre er der jo langt fra teori til praksis, langt fra de flotte ord, også fra det danske folketingets talerstol, til den barske vir-